

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-13/05
URBROJ: 50301-05/16-21-4

Zagreb, 21. listopada 2021.

Hs**NP*022-03/21-08/05*50-21-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 21-10-2021		
Klasifikacijska oznaka: 022-03/21-08/05	Org. jed. 65	
Uredžbeni broj: 50-21-04	Pril. -	Vrij. -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja dr. sc. Zdravku Mariću, potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru financija u Vladi Republike Hrvatske (predlagatelji: 34 zastupnika u Hrvatskome saboru)
- očitovanje Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/21-08/05, URBROJ: 65-21-03, od 15. listopada 2021.

Na temelju članka 125. stavka 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja dr. sc. Zdravku Mariću, potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru financija u Vladi Republike Hrvatske, daje sljedeće

O Č I T O V A N J E

Vlada Republike Hrvatske odbija sve navode iz Prijedloga za pokretanje pitanja povjerenja dr. sc. Zdravku Mariću, potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru financija u Vladi Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Prijedlog).

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija dr. sc. Zdravko Marić u skladu sa Zakonom o Vladi Republike Hrvatske svoju dužnost obnaša savjesno, poštujući Ustav Republike Hrvatske, zakone i pravni poredak te se zalaže za svekoliki napredak Republike Hrvatske.

U obnašanju dužnosti dr. sc. Zdravko Marić poštuje Zakon o sprječavanju sukoba interesa te nije nikada koristio položaj dužnosnika utjecanjem na odluke zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti kako bi postigao svoj probitak ili probitak povezanih osoba, neku povlasticu ili pravo, kako bi sklopio pravni posao ili na drugi način interesno pogodio sebi ili drugoj povezanoj osobi. Također, odbija se imputiranje mogućeg počinjenja ili pomaganja u počinjenju kaznenih djela navedenih u Prijedlogu.

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija dr. sc. Zdravko Marić, sukladno Zakonu o sustavu državne uprave, provodi utvrđenu politiku Vlade Republike Hrvatske, predstavlja, upravlja i rukovodi Ministarstvom financija, brine se o zakonitom i pravilnom izvršavanju propisa iz njegovog djelokruga te obavlja i druge poslove prema posebnom zakonu.

Ministarstvo financija ustrojeno je za obavljanje niza upravnih i drugih poslova utvrđenih u Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, između ostalog i poslova koji se odnose na porezni sustav i poreznu politiku, carinski sustav i politiku carinske i izvancarinske zaštite, nadzor i inspekcijske poslove u području poreza i carina te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Navedeni poslovi obavljaju se u skladu s posebnim zakonima.

Porezna uprava je jedinstvena i samostalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čiji je rad reguliran Zakonom o Poreznoj upravi. Njena je temeljna zadaća primjena i nadzor primjene poreznih propisa i propisa u prikupljanju doprinosa. Službenici i namještenici Porezne uprave dužni su poslove radnog mjesta na koje su raspoređeni obavljati u skladu sa zakonom, drugim propisima donesenim na temelju zakona i pravilima struke te poštivati Etički kodeks državnih službenika i Kodeks profesionalne etike službenika Porezne uprave. Slijedom navedenoga, svi postupci u Poreznoj upravi provode se u skladu s važećim zakonodavnim okvirom, važećim procedurama te potpuno samostalno, neovisno i bez ikakvog utjecaja od bilo koga, pa tako i ministra financija.

Carinska uprava je upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čiji je rad, zbog posebnosti upravnog i stručnog područja, uređen Zakonom o carinskoj službi koji osigurava stručno i neovisno obavljanje poslova te rukovođenje unutar carinskog sustava. Važno je istaknuti da carinska služba izravno primjenjuje carinsko zakonodavstvo Europske unije te je podvrgnuta kontinuiranom stručno-pravnom nadzoru od strane mjerodavnih službi Europske komisije. S obzirom na to da se u Prijedlogu problematizira izdano odobrenje Carinske uprave, KLASA: UP/I-413-01/21-28/499, URBROJ: 513-02-6004-21-3, od 9. srpnja 2021., kojim se odobrava mjesto za podnošenje robe carini, Vlada Republike Hrvatske ističe da se radi o odobrenju koje se nadovezuje na redovito carinsko postupanje opskrbljivača brodova, a koje se u svim pomorskim lukama odvija u okviru carinskih i trošarinskih skladišta. Vlada Republike Hrvatske napominje da odobrenja za carinska i trošarinska skladišta, kao i pojednostavljene postupke, pa tako i spomenuto odobrenje mjesta za podnošenje robe carini, sukladno carinskom zakonodavstvu Europske unije, u redovitom postupku elektronički izdaje Carinska uprava tvrtkama koje se bave opskrbom brodova. S obzirom na to da opskrba brodova podrazumijeva provedbu redovitih carinskih postupaka u skladu s europskim carinskim propisima, svi opskrbljivači na području Europske unije podliježu jednakom i uobičajenom režimu carinskog poslovanja. Poslovanje opskrbljivača brodova je redovita lučka djelatnost koja popratno podrazumijeva ispunjavanje i carinskih formalnosti koje su potpuno identične u svim lukama na području Europske unije. Sve tvrtke koje se bave opskrbom brodova

na području Republike Hrvatske su gospodarski subjekti koji desetljećima obavljaju istu djelatnost te pritom imaju potpuno jednake carinske statute i podliježu jednakim uvjetima postupanja.

Ured za sprječavanje pranja novca samostalna je i neovisna unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva financija čiji je djelokrug uređen Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma kojim su u hrvatsko zakonodavstvo preuzeti međunarodni standardi (Direktive EU¹, Preporuke FATF²). Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma jasno je propisano da Ured za sprječavanje pranja novca započinje analitičko obavještajnu obradu transakcija nakon obavijesti o sumnji na pranje novca ili financiranja terorizma koju mu dostave obveznici (banke i dr.), državna tijela te inozemne financijsko obavještajne jedinice. U obavljanju zadaća propisanih Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Ured za sprječavanje pranja novca je operativno neovisan i samostalno odlučuje o dostavljanju rezultata svojih analiza mjerodavnim tijelima u Republici Hrvatskoj i financijsko-obavještajnim jedinicama u inozemstvu na daljnje postupanje.

Vežano za ljetovanje potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, javno je komunicirano i nije sporno da je ministar proveo nekoliko dana na jahti prijatelja, međutim prema svim raspoloživim informacijama i očitovanju ministra niti jedan aspekt tog ljetovanja nije suprotan Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, ne predstavlja ponašanje koje je zabranjeno navedenim Zakonom, odnosno u konkretnom slučaju nije došlo do sukoba javnog i privatnog interesa. Vlada Republike Hrvatske naglašava da Ministarstvo financija, odnosno Porezna i Carinska uprava te Ured za sprječavanje pranja novca, svako u svom djelokrugu, obavlja poslove koje su im stavljeni u nadležnost nad svim fizičkim i pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, stoga je krajnje neodgovorno i apsurdno ovakvo neutemeljeno dovođenje u kontekst sukoba interesa svakog pojedinog socijalnog kontakta čelnika tog tijela bez postojanja ikakvih indicija.

Insinuacije navedene u Prijedlogu da ministar financija samom činjenicom što je čelnik Ministarstva financija, u čijem su sastavu Porezna uprava, Carinska uprava i Ured za sprječavanje pranja novca koristi svoj položaj kako bi navedenim službama naložio da svojim postupcima i odlukama pogoduju bilo čijim privatnim interesima, pa tako i interesima ministrovih prijatelja potpuno su neutemeljene i zlonamjerne te kao takve narušavaju ugled i povjerenje u rad navedenih institucija. Također, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo financija nema poslovnih odnosa s trgovačkim društvima povezanih s osobama navedenima u Prijedlogu.

Ova Vlada u kojoj dužnost ministra financija obavlja dr. sc. Zdravko Marić u proteklom je razdoblju ostvarila značajne rezultate na području konsolidacije javnih financija koji su prepoznati i od strane međunarodnih financijskih institucija i rejting agencija. Republika Hrvatska je u lipnju 2017. izašla iz procedure prekomjernog proračunskog manjka te je u naredne tri godine ostvarila proračunski višak i značajno smanjenje udjela javnog duga u BDP-u za 11,5 postotnih bodova. Provedena konsolidacija javnih financija rezultirala je povratkom u investicijski kreditni rejting što je značajno povećalo interes i povjerenje inozemnih i domaćih investitora prilikom izdavanja državnih obveznica, a utjecalo je i na značajno smanjenje kamatnih stopa te posljedično i na smanjenje rashoda za kamate. Takva kretanja dovela su do

¹ Direktiva (EU) 2015/849 i Direktiva (EU) 2018/843 o sprječavanju korištenja financijskoga sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma

² Preporuke FATF (eng. *Financial Action Task Force*) jesu međunarodni standardi o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma izdani od Skupine zemalja za financijsku akciju

smanjenja kamatnog tereta ne samo za državu, već i za građane i poduzetnike, pridonoseći i na taj način gospodarskom rastu i rastu standarda hrvatskih građana.

Stabilne javne financije omogućile su poduzimanje pravodobnih i primjerenih mjera u preveniranju negativnih posljedica na gospodarsku aktivnost, posebice na zaposlenost, uslijed pandemije bolesti COVID-19. Vlada Republike Hrvatske je donijela niz mjera kako bi poduzetnicima olakšala poslovanje u novonastalim okolnostima i omogućila im nastavak rada uz očuvanje radnih mjesta. Tako je izravnim intervencijama iz državnog proračuna te uz pomoć sredstava Europske unije očuvano preko 800.000 radnih mjesta, nije bilo rasta nezaposlenosti, a niti pada standarda hrvatskih građana. Time su ostvarene pretpostavke za brži gospodarski oporavak.

Ubrzanom gospodarskom rastu i jačanju otpornosti gospodarstva i društva na buduće šokove pridonijet će provedba Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. Zahvaljujući aktivnostima Vlade, Republici Hrvatskoj osigurana su značajna sredstva iz proračuna Europske unije, u ukupnom iznosu od oko 25 milijardi eura. Od toga se 6,3 milijarde eura, odnosno 47,5 milijardi kuna odnosi na bespovratna sredstva koja imamo na raspolaganju iz Mehanizma za oporavak i otpornost, što čini čak 12 % našeg BDP-a. Makroekonomski utjecaj provedbe Nacionalnog plana oporavka i otpornosti na ubrzanje rasta BDP-a procijenjen je na dodatnih gotovo 1,5 postotnih bodova u 2022. i 2023. kada se očekuje najsnažniji učinak.

Osim toga u mandatnim razdobljima ove Vlade, provedena je i porezna reforma čiji je rezultat, između ostalog bilo značajno porezno rasterećenje kako gospodarstva, tako i građana. Porezna rasterećenja obuhvatila su gotovo sve porezne oblike. Od važnijih izmjena Vlada Republike Hrvatske ističe snižavanje stope poreza na dodanu vrijednost na hranu, lijekove, energiju i komunalne usluge. Snižena je stopa poreza na dobit sa 20 na 18 posto, a za male i srednje poduzetnike, koji ostvaruju godišnji prihod do 7,5 milijuna kuna, na 10 posto. Za građane, najznačajnije promjene se odnose na oporezivanje dohodaka koji su rasterećeni za oko 4,5 milijardi kuna. Snižene su stope poreza na dohodak, povećan je osnovni osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka s 2.600,00 na 4.000,00 kuna, povećani su neoporezivi odbici za djecu i druge uzdržavane članove obitelji. Značajno su povećani iznosi neoporezivih isplata, mladi do 25 godina starosti oslobođeni su u cijelosti plaćanja poreza na dohodak, dok su mladi od 25 do 30 godina oslobođeni plaćanja 50 % poreza na dohodak. Prosječna neto plaća je od 2015. povećana za preko 25 posto čemu su između ostalog doprinijela i navedena porezna rasterećenja.

U odnosu na navode iz Prijedloga kojima se ističe utjecaj ministra financija dr. sc. Zdravka Marića na odluke Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) u odobravanju kreditnih sredstava pojedinim tvrtkama potrebno je podsjetiti na odredbe Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak u kojima stoji da nadzorni odbor čini deset članova, a da je predsjednik nadzornog odbora ministar nadležan za financije. Nadzorni odbor odluke donosi natpolovičnom većinom prisutnih članova, uz obveznu prisutnost najmanje polovice svih članova. Postupak donošenja odluka o kreditima propisan je internim metodologijama i procedurama. U skladu s dobrom bankarskom praksom u proces kreditiranja uključeno je niz organizacijskih jedinica HBOR-a. Sektor kreditiranja provodi nefinancijsku analizu klijenta i projekta i financijsku analizu projekta do tri milijuna kuna. Sektor analiza provodi financijsku analizu klijenta i projekta iznad tri milijuna kuna te tehničku analizu. Sektor pravnih poslova i nabave analizira pravnu prihvatljivost kolaterala i priprema ugovor o kreditu. Sektor upravljanja rizicima izdaje pozitivno/uvjetno/negativno mišljenje o odobrenju kredita prije tijela odlučivanja. Sukladno Zakonu o HBOR-u i Statutu HBOR-a konačnu odluku o kreditu u

ovisnosti o visini kreditnog zahtjeva donose kreditni odbor, odnosno uprava. Kreditni odbor odlučuje o izravnim kreditima pojedinačne vrijednosti do 700 tisuća kuna, odnosno kreditima putem poslovnih banaka pojedinačne vrijednosti do tri milijuna kuna. Za kredite iznad tih iznosa odluku donosi uprava, pri čemu je za odluke o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova pojedinačne vrijednosti veće od 37 milijuna kuna potrebna suglasnost nadzornog odbora.

U odnosu na navode iz Prijedloga vezano za odobravanje kreditnih sredstava HBOR-a, Vlada Republike Hrvatske ističe da je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija dr. sc. Zdravko Marić sudjelovao u procesu odobravanja kredita isključivo u skladu s pravilima HBOR-a, i to samo na sjednici Nadzornog odbora kao predsjednik Nadzornog odbora. Predsjednik Nadzornog odbora nema nikakav utjecaj na odluke i ocjene stručnih službi i uprave HBOR-a te ih nije imao niti u slučajevima iz Prijedloga.

U odnosu na navodne primjere kontinuiteta nedopuštenih radnji činjenica je da je dr. sc. Zdravko Marić u razdoblju od 2012. do početka 2016. bio zaposlen na mjestu izvršnog direktora u koncernu Agrokor. Od trenutka stupanja na dužnost ministra financija, dr. sc. Zdravka Marića nije s koncernom Agrokor ili bilo kojim od društava iz koncerna povezivao nikakav privatni interes. Jedini interes ministra financija dr. sc. Zdravka Marića vezan uz koncern Agrokor bio je jednak interesu vezanom uz bilo koji drugi gospodarski subjekt u Republici Hrvatskoj u smislu poboljšanja poduzetničkog okruženja, jačanja konkurentnosti domaćeg gospodarstva te poticanja rasta i zapošljavanja. No polazeći od nametnute, a potpuno neutemeljene percepcije o mogućem sukobu interesa, ministar financija dr. sc. Zdravko Marić je nakon stupanja na dužnost ministra financija više puta jasno komunicirao da će se izuzeti od donošenja odluka koje se tiču Agrokoru upravo zbog činjenice da je određeno vrijeme proveo kao njihov zaposlenik. Slijedom toga nije iznosio svoje stavove, mišljenja, zaključke, prijedloge niti se na bilo koji drugi način aktivno uključivao u rješavanje problema koncerna Agrokor, čuvajući na taj način integritet dužnosti koju obnaša. Kako bi otklonio eventualni sukob interesa zbog ranijeg rada izuzeo se od rasprave i glasovanja prilikom davanja suglasnosti nadzornog odbora na odluke uprave HBOR-a o kreditima društvima iz koncerna Agrokor.

Kredit za projekt vjetroelektrane „Krš-Pađene“ iz Prijedloga odobren je u skladu s pravilima, procedurama te najboljom bankarskom praksom. Vezano za odlučivanje o konkretnom projektu Nadzorni odbor HBOR-a na sjednici 14. ožujka 2019. dao je suglasnost na odluku Uprave HBOR-a o odobrenju kredita kojeg su stručne službe pozitivno ocijenile. To je ujedno prvi i jedini put kada je Nadzorni odbor odlučivao o davanju suglasnosti na odluku Uprave o odobravanju kredita.

Procjenu investicije i navedenog projekta verificirale su stručne službe HBOR-a na temelju procjene renomiranog konzultanta na području vjetroelektrana. Bitno je istaknuti da je vlastiti udio, tj. ulog investitora u ovom slučaju iznosio 60 % što je znatno više u odnosu na uobičajeno ulaganje investitora koje iznosi 25-30 % ukupnih investicijskih troškova. Vlastiti udio investitora u ovom slučaju dovoljan je za osiguranje financiranja. Kredit se uredno vraća i donosi kamatni prihod te zbog njega niti jedan mali i srednji poduzetnik nije ostao uskraćen za kredit HBOR-a.

Iz svega navedenog slijedi da su navodi u Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja dr. sc. Zdravku Mariću, potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru financija u Vladi Republike Hrvatske, kao i sam predmetni Prijedlog u cjelini, neosnovani i neutemeljeni. Stoga Vlada Republike Hrvatske predlaže da Hrvatski sabor odbije donijeti

odluku o iskazivanju nepovjerenja dr. sc. Zdravku Mariću, potpredsjedniku Vlade Republike Hrvatske i ministru financija u Vladi Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim očitovanjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila predsjednika Vlade Republike Hrvatske mr. sc. Andreja Plenkovića i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića.

